

Una anàlisi estratègica¹

L'objectiu d'aquest document –sense cap pretensió d'exhaustivitat– és analitzar la situació geopolítica de Catalunya i en quins escenaris ens caldria emprar les forces de defensa. En definitiva, per tal de saber **quines** forces de defensa necessitem, hem de respondre primer a la pregunta “**per a què** necessitem unes forces de defensa?”.

El context geopolític

Catalunya (el possible estat independent que es correspon a la Comunitat Autònoma de Catalunya del Regne d'Espanya com és definida a la Constitució espanyola de 1978, i amb l'Estat històric del Principat de Catalunya) es troba a l'extrem nord oriental de la península ibèrica.

Al nord, amb els Pirineus fent de frontera natural, limita amb la República Francesa. A l'oest i al sud limita amb Aragó i el País Valencià, comunitats autònomes del Regne d'Espanya.

Té uns 600 km de costa, dels quals un 36% són penya-segats, un 9% costa baixa, un 48% platges i un 7% ports i obres marítimes.

Mancada de recursos naturals i amb una agricultura limitada per un relleu abrupte, va basar la seva economia en el comerç i posteriorment en la indústria, amb una marcada progressió cap al sector serveis des de la segona meitat del s. XX.

Té un clima mediterrani amb alternança d'acusats períodes de sequera i pluges ocasionalment torrencials, fenòmens que es tornen cada cop més marcats. Així mateix, el 60% de la seva superfície està poblada per boscos, molts de baixa qualitat, per la qual cosa pateix repetidament incendis forestals catastròfics.

Depèn del comerç exterior d'una forma pràcticament absoluta tant pel que fa a matèries primeres i aliments bàsics, com pel que fa a energia.

El comerç marítim és cabdal. Els ports de Barcelona i Tarragona són dels més importants de la Mediterrània occidental. Pel port de Barcelona arriben, a més de moltes altres mercaderies de tot tipus, la pràctica totalitat de proteïnes vegetals que es consumeixen. Pel port de Tarragona arriben la meitat dels cereals que es consumeixen i la immensa majoria dels hidrocarburs.

El relleu condiona fortament els transports terrestres, de manera que té dos eixos viaris principals: un que la travessa de nord a sud pel litoral i un altre que, entrant per la plana de Lleida, arriba fins a la costa, a Barcelona. Hi ha 1.246 km d'autopistes i autovies, i 1.759 km de vies de tren, de les quals 378 d'alta velocitat.

---

¹ La primera versió d'aquest document fou publicada el 18 de març del 2013, dins el marc de la Sectorial de Defensa de l'Assemblea Nacional Catalana. Aquesta nova edició, que manté íntegre el text original, incorpora un apèndix intítulat “Situació geopolítica a les fronteres de la Unió Europea”.

L'aeroport de Barcelona–El Prat és el 9è d'Europa en volum de passatgers. També hi ha els aeroports de Reus, Girona–Costa Brava (a Vilobí d'Onyar, la Selva) i Lleida–Alguaire.

Hi ha 4 centrals nuclears (1 inactiva); 6 centrals tèrmiques; i 45 embassaments, 25 dels quals produeixen energia hidroelèctrica.

A Tarragona, en connexió amb el port, hi ha una important indústria petroquímica.

En tant que el Regne d'Espanya és un Estat membre de la Unió Europea, a Catalunya preval la doctrina jurídica que, en cas de secessió, el nou Estat seguiria sent-te membre. En aquest cas, hi seria efectiu el Tractat de la Unió Europea que, entre d'altres coses, al seu article 42.3 diu: “Els Estats membres es comprometen a millorar progressivament les seves capacitats militars”. Així doncs, Catalunya s'integraria en la Política Comuna de Seguretat i Defensa de la Unió Europea i sota la supervisió de l'Agència Europea de Defensa hauria de desenvolupar unes estructures de defensa pròpies per tal de contribuir, en funció de les seves possibilitats i segons els paràmetres que li exigirien la resta d'Estats membres, a aquesta política comuna.

De la mateixa manera, segons la doctrina jurídica esmentada, Catalunya seria també automàticament membre de l'OTAN, tot i que aquesta eventualitat no desperta el mateix grau de consens.

Interessos de l'Estat

Els interessos vitals d'un Estat, aquells que ha de garantir perquè l'existència mateixa de l'Estat tingui sentit (com ja vam explicar al document “Per què Defensa?”) són:

- La salvaguarda de la vida i la llibertat dels seus ciutadans, dins i fora de les seves fronteres
- La protecció del benestar de la població i de les estructures econòmiques que proveeixen d'aquest benestar
- La conservació de la independència, de la sobirania i de la integritat territorial davant d'agressions externes

(Hem afegit la puntualització “davant d'agressions externes” perquè entenem que, en cas que la majoria d'habitants d'una part de Catalunya es reconeguessin mútuament com a subjecte polític sobirà i volguessin constituir-se com a Estat independent per mitjans democràtics, no tindríem cap motiu per oposar-nos-hi. Dit d'una altra manera, el primer punt –“salvaguarda de la vida i la llibertat dels seus ciutadans”– preval per sobre dels altres i de qualsevol altra consideració, fins i tot malgrat que aquests ciutadans no vulguin ser-ho.)

L'instrument que empren els estats –TOTS els estats del Món– per garantir aquests interessos és la política de defensa. Aquesta política de defensa es concreta normalment amb l'existència d'unes forces de defensa o forces armades.

En concret, i a tall d'exemple, TOTS els estats del nostre entorn més immediat, la Unió Europea, disposen de forces armades. I no ja estats d'unes dimensions geogràfiques, demogràfiques o econòmiques similars a les nostres (per a més informació, vegeu el

document “Estructures de Defensa d’alguns estats: petit estudi comparatiu”), –ja que dins de la UE seríem un Estat de dimensió mitjana, no petita, tinguem-ho clar– sinó que estats molt més petits que nosaltres, com Malta (400.000 habitants), Luxemburg (500.000 habitants), Estònia (1 milió d’habitants) o Eslovènia (2 milions d’habitants) tenen forces de defensa i fan la seva aportació –militar, evidentment–, a la Política Comuna de Seguretat i Defensa, en funció de les seves possibilitats.

Escenaris de confrontació

Com a conseqüència de gaudir d’un entorn on els Estats respecten el dret internacional i de pertànyer a una organització de defensa mútua, com és la UE (i potser fins i tot l’OTAN), entenem que a curt termini podríem considerar que l’amenaça d’una guerra convencional d’agressió seria pràcticament nul·la. Per tant, si bé el tercer punt esmentat “La conservació de la independència, de la sobirania i de la integritat territorial davant d’agressions externes” no perd valor, sí que en minva la urgència. A curt termini, no preveuríem que cap Estat ens declarés la guerra ni declarar nosaltres la guerra a cap Estat, ja que la guerra d’agressió, d’ençà de les Convencions de Ginebra de 1949 i, sobretot, des de la fi de la Guerra Freda, ja no es considera un instrument legítim de política internacional ni una amenaça imminent, almenys no de forma conspícua.

Com ja hem enumerat, a Catalunya hi ha una colla d’infraestructures sensibles per al benestar de la població. Aquest benestar passa, al nivell més bàsic, per tenir prou aliments disponibles, aigua corrent i energia per enllumenar i per escalfar-se. El subministrament continu i en quantitat suficient d’aquests béns, que d’altra banda sovint considerem assegurats però que si ens manquessin podrien tornar la vida miserable o impossible, depèn del bon funcionament d’aquestes infraestructures. Així doncs, la indústria energètica, els embassaments, les xarxes viària i energètica hauran de ser objecte d’una atenció especial. I caldrà defensar-les, en cas necessari.

Ja fora de les nostres (futuribles) fronteres, hi ha un seguit de factors que podrien afectar també el benestar de la població, el més rellevant dels quals és el bon funcionament de l’economia mundial. Per aquesta raó, però també per motius ètics, caldrà que assumim el nostre rol com a actor internacional i regional i fer la nostra aportació a l’estabilitat i la pau mundials quan les organitzacions internacionals de les quals formem part, com l’ONU o la UE, així ens ho requereixin. En aquest àmbit, caldrà que vetllem especialment per les rutes de comerç marítim a la Mediterrània.

A tall d’exemple, el 20% dels cereals que consumim ens arriben en vaixell des dels ports de la Mar Negra. Si la pressió del gihadisme al nord d’Àfrica provoqués la fallida d’un estat, aquest podria convertir-se en base de la pirateria –una vella forma de crim organitzat– com ha succeït a Somàlia i convertir-se en un problema com el que tants esforços està costant redreçar a l’Índic. Evidentment, en aquest cas, els estats del nostre entorn (els nostres futuribles socis i aliats) com Espanya, França o Itàlia, assumirien la seva responsabilitat al respecte perquè, en aquest sentit, tindrien els mateixos interessos que nosaltres, però ens exigiria que nosaltres també assumíssim la nostra part de responsabilitat i aportéssim les nostres capacitats, en proporció a les nostres possibilitats, per ajudar a resoldre un problema que també seria el nostre.

Així mateix, caldrà que assumim la defensa de les nostres costes i aigües territorials, i espai aeri, enfront del trànsit il·lícit i el contraban de mercaderies il·legals, com drogues o armes, les quals un cop a terra representen un perill per a nosaltres i, en cas que Catalunya en fos la porta d'entrada a Europa, per als nostres estats veïns (i socis i aliats, recordem-ho).

La salvaguarda de la vida i la llibertat de la ciutadania dins les fronteres de l'Estat és, tret de casos extrems, competència dels cossos policials, tot i que en molts estats del nostre entorn les forces de defensa duen a terme tasques molt notables en emergències i rescats. Fora de les nostres fronteres, no gensmenys, en els casos que calgués intervenir per defensar la vida i la llibertat dels ciutadans de Catalunya, les forces de defensa serien les úniques amb la capacitat logística i la preparació per fer-ho. Ens referim a la cerca i rescat d'hostatges com cooperants, treballadors o turistes, en zones de guerra, en estats fallits o incapaços de garantir la seguretat, dels quals tristament tenim exemples ben recents.

Conclusió

Així doncs, en cas d'esdevenir un Estat independent, per tal de vetllar pels seus interessos vitals, Catalunya haurà de ser capaç, en primer lloc, d'assegurar el proveïment continuat i en quantitat suficient d'aliments, aigua i energia.

En segon lloc haurà de garantir que les rutes de comerç marítim que ens proveeixen funcionen ininterrompudament, per la qual cosa, en tant que actor internacional, haurà de col·laborar principalment en l'estabilitat regional, sobretot de la Mediterrània occidental, però també a escala mundial.

A més, per una qüestió de seguretat interior i de credibilitat internacional, caldrà a defensar la sobirania de les aigües territorials i de l'espai aeri per evitar el trànsit il·lícit i el contraban.

Haurà de ser capaç d'intervenir per salvaguardar la vida i la llibertat dels seus ciutadans, a qualsevol lloc del Món, amb un temps de reacció molt petit.

Així mateix, haurà de gestionar fenòmens naturals catastròfics com incendis forestals, riuades i inundacions, nevades o temporals marítims per minimitzar-ne els danys sobre les persones.

En un document futur perfilarem com haurien de ser unes forces de defensa capaces de dur a terme aquestes comeses.

Apèndix 2015: Situació geopolítica a les fronteres de la Unió Europea

El catalanisme i l'independentisme són majoritàriament europeistes i, tot argüint la doctrina jurídica de la subsidiarietat dels tractats internacionals², favorables a la permanència de Catalunya com a Estat Membre de la Unió Europea.

En aquest sentit, hom vol pensar que aquesta inclinació és amb ple coneixement de causa i se n'assumeixen totes les conseqüències. Així, el Tractat de la Unió Europea³ és molt clar quan assevera al seu Article 42 que la UE és –entre altres coses, i resumidament– una aliança de defensa mútua, que els Estats Membres s'obliguen a disposar de mitjans militars –és a dir, de forces armades–, de posar-los a disposició de la Unió, en el marc de la Política comuna de Seguretat i Defensa, i a millorar progressivament les seves capacitats militars, sota la supervisió de l'Agència Europea de Defensa.

Així doncs, **una Catalunya independent**, com a Estat Membre de la Unió Europea, **s'obliga a disposar d'unes forces armades**, configurades sota les pautes marcades per l'Agència Europea de Defensa –és a dir, amb els estàndards internacionals per a un Estat de la nostra dimensió demogràfica i econòmica–, a posar-les a disposició de la UE i a **reaccionar per tots els mitjans**, inclosos els militars, enfront l'agressió al territori d'un altre Estat Membre.

En el nostre marc geopolític això té implicacions notables. Cal recordar que durant els segles XVIII, XIX i XX, extensos territoris de l'Europa oriental, inclosos Finlàndia, Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, Ucraïna i Bielorússia van formar part de l'Imperi Rus. A l'època soviètica Finlàndia se'n va independitzar (després de dues guerres cruentes, de ser envaïda per la URSS i per Alemanya, i de perdre una part important del seu territori a l'istme de Carèlia), els països bàltics van ser incorporats com a repúbliques soviètiques –així com Ucraïna i Bielorússia, que ja formaven part de la Rússia tsarista– i Polònia, Txèquia i Eslovàquia, Hongria, Romania i Bulgària van passar a ser estats satèl·lit de la Unió Soviètica, controlats *de facto* des de Moscou –en el fons, el comunisme només va ser una excusa per estendre al màxim l'imperialisme rus–. En l'imaginari geoestratègic rus, tots aquests països, o bé formen part de la “gran Rússia”, o bé es consideren zones d'amortiment (*buffer zones*) enfront dels estats de l'extrem occidental d'Euràsia –la UE–.

Malgrat el període de desorientació i latència dels anys 90, el darrer decenni Rússia ha iniciat –més ben dit, reiniciat– una política exterior agressiva, emprant sense complexos les seves forces armades com a eina de política exterior, de forma conspícua, com a la invasió de Geòrgia el 2008, o encoberta, com a Ucraïna⁴ d'ençà de 2014. Més enllà, les forces armades russes protagonitzen constants incidents, amb

---

² Tanmateix, sovint s'oblida intencionadament que la subsidiarietat és vàlida per tots els tractats internacionals, OTAN inclosa, o no és vàlida per cap. Malmet greument la nostra credibilitat davant de la comunitat internacional –qui, en definitiva, haurà de reconèixer el nou Estat– pretendre una “subsidiarietat a la carta”, especialment quan la majoria d'Estats Membres de la Unió Europea ho són alhora de l'OTAN.

³ Vegeu *CONSOLIDATED VERSION OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION, Official Journal of the European Union*, 26.10.2012

⁴ Després d'una revolta popular pro-europea en contra d'un govern titella pro-rus.

violacions de l'espai aeri del nord del Regne Unit⁵, dels països bàltics –la sobirania de l'espai aeri dels quals és mantinguda pels estats membres de l'OTAN⁶– de les aigües territorials sueques⁷ i demostracions de força, com maniobres a gran escala⁸. A més, després de l'annexió de Crimea, el president rus ha afirmat que defensaria els “drets” de les minories russòfones⁹ arreu.

Davant d'aquesta política, alguns estats membres de la UE fronterers amb Rússia, com Finlàndia¹⁰ o Lituània¹¹ han introduït mesures de defensa territorial clàssica, encaminades a garantir la mera supervivència de l'Estat.

S'albira un escenari, que des de la fi de la Guerra Freda i fins fa pocs anys, semblava cosa del passat, d'un enfrontament convencional entre ens estatals o –més probablement– d'un escenari COIN¹² d'alta intensitat (amb l'ús d'artilleria i blindats) entre ens estatals i ens irredemptistes sub-estatals patrocinats per un estat “mare” extern¹³ –Rússia– que negarà qualsevol implicació directa amb el conflicte i que alhora impedirà cap acció internacional pel seu veto a l'ONU.

Davant d'una situació com aquesta, com respondrà Catalunya? Ens farem l'orni? Jugarem a amagar l'ou i direm que és un “afet intern” de l'Estat implicat? O honorarem els compromisos contrets pel fet de pertànyer a la Unió Europea –i, com ha afirmat recentment el president Mas, a l'OTAN¹⁴– i farem tot el necessari per defensar la independència dels nostres *futuribles* aliats?

Fer **tot el necessari** cobreix un ampli espectre: des de desplegar tropes i aeronaus al sòl del país aliat, fins a tenir un rol destacat en les missions de patrulla marítima a la Mediterrània que permeti alliberar recursos a altres estats per destinar-los al Bàltic.

Tanmateix, cal que tinguem en compte que: 1) La resposta que donem a les preguntes susdites, condicionarà de manera determinant la predisposició de la resta d'Estats a **reconèixer la independència** de Catalunya quan aquesta es proclamï; i 2) La rellevància d'una futura Catalunya independent a les institucions internacionals estarà directament correlacionada amb la implicació en missions militars internacionals¹⁵.

5

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-3081829/RAF-scrambles-jets-two-Russian-military-aircraft-seen-flying-British-air-space.html>

6 http://nato.int/cps/en/natohq/news_119113.htm

7 <http://www.reuters.com/article/2014/10/18/us-sweden-deployment-idUSKCN0I70L420141018>

8 <https://www.stratfor.com/analysis/russia-targets-nato-military-exercises>

9

http://www.washingtonpost.com/world/transcript-putin-says-russia-will-protect-the-rights-of-russians-abroad/2014/03/18/432a1e60-ae99-11e3-a49e-76adc9210f19_story.html

10 <http://sem-cat.blogspot.com/2015/05/la-importancia-de-la-reserva-de.html>

11 <http://www.bbc.com/news/world-europe-31607930>

12 <http://en.wikipedia.org/wiki/Counter-insurgency>

13 Com per exemple el conflicte al Donbass ucraïnès.

14

http://www.president.cat/pres_gov/AppJava/president/notespremsa/284292/president-mas-tinguessim-instruments-dun-podriem-pais-referencia-camps-economic-social.html

15 Implicació quantitativa (nombre de tropes, pressupost assignat) però també qualitativa. Queda molt bé de cara a l'opinió pública del propi país i no té cap cost polític desplegar sempre unitats mèdiques i

Emprem més amunt el terme “alliberar recursos” precisament perquè s’ajusta a la situació de les capacitats militars europees. El reposicionament estratègic dels Estats Units cap a l’Àsia¹⁶, conegut com a “pivot cap al Pacífic”, és un fet que obliga a Europa a reforçar les seves capacitats. Malgrat això, actualment Europa, ja sigui sota el paraigües de l’OTAN o de la UE, ja té importants desplegaments. En l’àmbit naval en són exemple la missió *Active Endeavour*¹⁷, que vetlla per la seguretat a la Mediterrània, i la *EUNAVFOR*¹⁸ (*European Union Naval Force* més coneguda com *Operació Atalanta*) que abasta el sud del Mar Roig, el Golf d’Aden i una part important de l’Oceà Índic. Aquesta darrera missió, alhora, es complementa amb l’Operació *Ocean Shield*¹⁹ de l’OTAN, tot i que es preveu concloure-la a finals del 2016. En l’àmbit aeri, la *NATO Air Policing*²⁰ cobreix l’espai aeri d’aquells membres de l’aliança amb capacitats insuficients per assegurar la sobirania del seu espai aeri. En els darrers anys, han guanyat preeminència les missions sobre les repúbliques bàltiques i Islàndia, a causa de les repetides violacions dels seus espais aeris per part de l’aviació russa. Totes aquestes missions, per poder operar correctament, requereixen de disposar un important nombre de personal i material altament disponible. Si, per exemple, l’EU NAVFOR té entre 4 i 6 vaixells patrullant de forma permanent, n’ha de tenir disponibles com a mínim el triple per poder fer les rotacions necessàries.

Amb el que hem exposat doncs, no resulta difícil d’imaginar que el marge d’Europa per emprendre noves missions (sigui sota l’OTAN o sota la UE) no és gaire ample. Per tant, els catalans hem de ser conscients que si recuperem la independència no podem esdevenir un problema més per la comunitat internacional; no podem –no se’ns permetrà– ser un “forat negre”. Si bé es cert que no podrem aportar capacitats militars des del primer moment, no podem esperar cap mena d’ajut inicial si no ens comprometem a crear-les, també des del mateix inici. Pensant doncs en el nostre marc estratègic, la Mediterrània, hi ha certes capacitats que podem aportar en un marc temporal relativament breu. Si observem quines són les tasques més habituals de la missió *Active Endeavour*, ens trobem amb la vigilància del trànsit marítim i la inspecció de naus sospitoses. Així doncs, els requisits perquè això es faci amb eficàcia són una ISR²¹ intensiva i presència sostinguda. Els sistemes més escaients per aquestes tasques són aparells no tripulats (UAV) amb una elevada autonomia de vol i patrulleres d’altura (OPV). Qualsevol d’aquests sistemes pot ser produït pel nostre teixit industrial i, alhora, els requisits de formació pel personal que els haurà d’emprar no són massa elevats. Creiem doncs que en un espai de 3-5 anys en podem començar a operar. Les tasques de control de l’espai aeri, inicialment, poden ser realitzades per a UAVs i reactors lleugers. Aquests darrers, poden complir la doble tasca d’aparells d’instrucció i

---

logístiques. Però perquè et tinguin en compte cal estar disposat a assumir riscos. Al final, la discussió entre els Estats es redueix al repartiment de la responsabilitat de les **tasques de combat**.

¹⁶ <http://thediplomat.com/2013/05/americas-pivot-to-asia-a-report-card/1/>

¹⁷ http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_7932.htm

¹⁸ <http://eunavfor.eu/mission/>

¹⁹ <http://www.mc.nato.int/ops/Pages/OOS.aspx>

²⁰ <http://www.airn.nato.int/page5931922/-nato-air-policing.aspx>

²¹ *Intelligence, surveillance and reconnaissance* : Intel·ligència, Vigilància i Reconeixement

interceptors de curt abast²². Tampoc creiem que calgui esperar més de 5 anys per poder tenir-ne els primers d'operatius.

Hem de ser conscients també, que no n'hi haurà prou amb mantenir l'estabilitat al mar. El nord de l'Àfrica, que semblava més o menys estable fins fa pocs anys, torna a ser una preocupació de primer ordre per Europa²³. Fins ara només n'ha "patit" una de les seves conseqüències: l'arribada massiva de refugiats. L'increment de l'integrisme islàmic al nord d'Àfrica no és pas nou, però en els darrers anys ha sabut trobar diverses finestres d'oportunitat que ha aprofitat per consolidar-se o expandir-se. Amb la fi de la Guerra Civil d'Algèria (amnistia del 2000) i el canvi de focus cap a l'Afganistan la preocupació pel gihadisme al nord d'Àfrica quedava en un segon terme. Però aquest continuava viu, tot transformant les restes del GIA en el GSPC, que posteriorment es transformaria en AQMI²⁴.

Ara com ara, podem identificar-ne dos focus principals: Egipte, i més concretament la Península del Sinai²⁵ d'una banda, i Líbia, a la zona de la Cirenaica de l'altra²⁶. En ambdós casos, vells i nous grups islamistes han jurat lleialtat al ISIS. Tampoc podem descartar l'amenaça intermitent del gihadisme tant a Tunísia com a Algèria. Sigui com sigui, estem parlant d'una realitat molt present, que no desapareixerà pas fent veure que no ens n'adonem.

Encara avui no està clar on va anar a parar l'arsenal gaddafista. Aquest anava de les armes d'infanteria més bàsiques a míssils anti-aeris²⁷ i fins i tot anti-vaixell. En el cas concret de Líbia, ens podríem trobar amb una campanya de segrestos i atacs²⁸ contra el trànsit marítim del qual, com ja vam dir en la primera edició d'aquest document, en depenem absolutament. Però per acabar definitivament amb el problema no n'hi ha prou amb una vigilància intensiva i presència sostinguda al mar. Intervencions com la de França a Mali, directament relacionada amb el buit de poder posterior a la caiguda de Gaddafi, poden repetir-se en un futur no gaire llunyà.

Malgrat que amb una derrota al camp de batalla no n'hi hagi prou per derrotar ni fer desaparèixer una ideologia totalitària, ni fer arrelar enlloc la democràcia ni el respecte als drets humans –com malauradament s'ha fet patent els darrers 50 anys–, sí que pot ser necessari –i de fet preveiem que malauradament serà necessari– aturar la seva expansió, abans que la nostra població n'hagi de patir directament els seus efectes. Per sort, aquesta és una preocupació compartida per tots els estats d'aquesta riba de la Mediterrània per tant, no serà una tasca que haguem de fer sols. Tanmateix, per responsabilitat i per solidaritat, tampoc pot ser una tasca que deixem als altres, sinó que haurem –la comunitat internacional així ens ho exigirà– aportar la nostra part.

---

²² Talment com ho havien fet els Bae Hawk de la RAF <http://www.raf.mod.uk/equipment/hawk.cfm>

²³ Vegeu una anàlisi general a: <https://www.stratfor.com/weekly/net-assessment-middle-east>

²⁴ Una referència sobre la seva capacitat d'adaptació
http://www.jamestown.org/uploads/media/TM_008_4_04.pdf

²⁵ http://www.jamestown.org/uploads/media/TerrorismMonitorVol13Issue5_01.pdf

²⁶ <http://europe.newsweek.com/inside-isis-naval-base-mediterranean-312956>

²⁷ <https://www.stratfor.com/weekly/20110309-will-libya-again-become-arsenal-terrorism>

²⁸ L'atac a una nau de la marina egípcia n'és tota una advertència:
<http://www.haaretz.com/news/middle-east/1.666389>

Conclusió

Per tot el que hem exposat, doncs, podem concloure que el marc geoestratègic més proper a Catalunya –la Unió Europea i la Mediterrània– són enguany més inestables que quan vam publicar la primera versió d'aquesta Anàlisi estratègica, malauradament.

En conseqüència, ja sigui per honorar els compromisos contrets en formar part de la UE, que com ja hem esmentat, és entre altres coses, una aliança de defensa mútua entre tots els estats membres, o bé per assegurar que l'expansió de l'islamisme no arriba a posar en perill els drets humans de la població de Catalunya, a partir de la independència i de l'assumpció de totes les responsabilitats del que significa ser un Estat, a Catalunya li caldran unes forces de defensa capaces de fer front eficaçment a aquestes amenaces.